

نقش آموزش در بهبود کار آفرینی

کچر منوچهر مکی *

چکیده:

در این مقاله تلاش می‌کنیم که توصیف مختصری از کار آفرینی و مفاهیم مرتبط با آن ارائه دهیم. سپس عوامل موثر در بهبود آموزش کار آفرینی در ایران را مورد بحث قرار خواهیم داد. با عنایت به خیل عظیم فارغ التحصیلان و عدم توجه به آموزش کاربردی کار آفرینی قطعاً با یک بحران عظیم در زمینه نیروی انسانی و اشتغال روبرو خواهیم شد. تحقیقات نشان می‌دهد که مهمترین عامل در کار آفرینی، ایجاد روحیه کار آفرینی در افراد از طریق آموزش می‌باشد. در خاتمه راهکارهایی جهت کار آفرینی ارائه می‌گردد.

کلید واژه: کار آفرین، کار آفرینی، آموزش، اشتغال.

مقدمه:

کار آفرینی درباره جستجوی فرصتها و ایجاد تغییر است. ما معتقدیم که فرصتهای واقعی در جوانان و انرژی آنها نهفته است.

هدف کار آفرینی آموزش این امر به جوانان است که فرصتها را دریابند و از آنها استفاده کنند. در کار آفرینی چیزی ورای مسائل پولی وجود دارد. این چیزها، نگرشها روشها و ایده‌های جدیدی است که باید آزمایش شود. فرهنگ و بستر کار آفرین را این گونه تعریف می‌کند: کسی که سازماندهی، عمل و خطرات یک کسب

و کار را به منظور کسب سود تقبل می‌کند. از نظر علم اقتصاد کار آفرین فردی است که با صرف زمان و انرژی لازم، منابع، نیروی کار، مواد اولیه و سایر دارایی‌ها را به گونه ای هماهنگ می‌سازد که ارزش آنها و یا محصولات حاصل از آنها نسبت به حالت اولیه اش افزایش یابد یعنی ایجاد ارزش افزوده کند. کار آفرین کیست؟

کار آفرینی (۱) یک کلمه با ریشه فرانسوی است که در انگلیسی معنی به عهده گرفتن کاری را می‌دهد. مفهوم انگلیسی این اصطلاح کسی است که می‌خواهد یک کسب کار را شروع کند. کار آفرینان اغلب مردمی با استعدادهای فراوان در نظر گرفته می‌شوند که پیشتاز تغییرات هستند با این وجود یک تعریف اساسی

- ۱- یافتن راه حل برای مشکلات و نیازها
- ۲- پذیرش و پاسخ به تغییرات محیطی و جوامع
- ۳- تطبیق با اقتصاد رقابتی بین المللی و بویژه جهانی سازی
- ۴- یافتن شیوه‌هایی برای حل معضلات اجتماعی
- ۵- بهبود عملکرد
- ۶- ایجاد کسب و کارهای جدید
- ۷- ایجاد فرصت‌ها برای زنان، جوانان و اقلیت‌های (۱۰) جامعه
- ۸- حرکت به سمت جامعه اطلاعاتی (خلاقیت، دانش و اطلاعات از ویژگی‌های اصلی این جوامع است)
- ۹- تلاش به سمت حرکت به سمت افزایش خدمات محوری در جامعه

۱۰- کمک به کاهش تعداد کسب و کارهای ورشکسته (۱۱) فرهنگ کارآفرینی باید بطور شفاف، موثر و پایدار ایجاد شود. ارتباط میان صنایع و فرهنگ باید گسترش داده شود. سیستم‌های سرمایه‌گذاری و تضمین کیفیت باید مطابق با مدل‌های کارآفرینی تغییر داده شود. با انجام این کار ما می‌توانیم مطمئن شویم که دانشجویان پس از فارغ التحصیل شدن از دانشگاه جامع علمی- کاربردی دیگر فقط به فکر استخدام شدن در یک دستگاه دولتی و یا سازمان خصوصی نیستند بلکه مهارت‌هایی که کسب نموده‌اند و بر اساس شایستگی‌های خود می‌توانند کسب و کارهای موفق و پایدار را پایه‌گذاری کنند.

آموزش کارآفرینی و ارتباط آن با صنعت و اقتصاد

بسیاری از صنایع و کسب و کارهای کوچک فاقد مهارت‌های ضروری و دانش لازم برای رشد مداوم و پویا هستند. بسیاری از مدیران ارشد در مورد استراتژی‌های تجاری و کارآفرینی هیچ نوع آموزشی ندیده‌اند. بسیاری از کسب و کارهای کوچک و کارآفرینان حتی اهداف مالی مشخص برای آینده ندارند و نمی‌دانند کسب و کاری را که شروع کرده‌اند چگونه برنامه‌ریزی کرده و آن را رشد دهند. مهمترین ویژگی کارآفرین‌ها را می‌توان تعهد و عزم جدی، تحمل ریسک، توان رهبری، موقعیت‌شناسی، خلاقیت و اعتماد به نفس و تمایل به بهترین بردن برشمرد.

۱- آموزش‌های کارآفرینی باید کیفیت لازم را دارا باشد.

توجه روزافزون به کسب و کارهای خویش فرما (۱۲) ضرورتاً نشانگر ظرفیت آنها برای کارآفرینی نیست. یعنی ممکن است افراد برای خود کسب و کاری داشته باشند ولی لزوماً کارآفرینی را در کسب و کار نداشته باشند. لذا باید آموزش کارآفرینی بعنوان یک موضوع خلاق و پویا مدنظر قرار گیرد و روی مهارت‌ها و ویژگی‌هایی که برای رشد کارآفرینی در صنایع کوچک مورد نیاز است تاکید بیشتر شود. این امر ما را مطمئن می‌سازد که فارغ التحصیلان دانشگاه جامع علمی- کاربردی قادر به ایجاد فرصت‌های شغلی و مالی برای

کارآفرینی آن است که هر کس که می‌خواهد برای خودش کار کند یک کارآفرین است.

کارآفرینی می‌تواند بعنوان جستجو برای محصولات جدید، روش‌های جدید تولید و بازارهای جدید و اشکال جدید سازمان شرح داده شود. در واقع اساس آن بر نوآوری و اشتیاق برای تغییر است. مهمترین ویژگی یک کارآفرین توانایی دیدن "فرصت‌ها" است. "فرصت" (۲) یک آینده مطلوب است که از "حال متفاوت" است. "کارآفرینان" در واقع یک "فرصت" را تعریف می‌کنند. سپس این فرصت را فراتر از منابع جاری تعقیب می‌کنند و اعتقاد دارند که از "فرصت" می‌توان نهایت استفاده را برد. (فرصت را به عمل تبدیل کرد).

برخی از مهمترین فعالیت‌های کارآفرین عبارتند از:

- ۱- کارآفرین از موقعیت‌های محیط آگاه می‌شود.
- ۲- برای استفاده از این موقعیت‌ها خود را به خطر می‌اندازد
- ۳- برای کار سرمایه‌گذاری می‌کند
- ۴- نوآوری‌ها را معرفی می‌کند
- ۵- کار و تولید را نظم می‌بخشد
- ۶- تصمیم می‌گیرد
- ۷- برای آینده برنامه‌ریزی می‌کند
- ۸- محصولات خود را با سود می‌فروشد.

جوهره (۳) کارآفرینی چیست؟

کارآفرینی در مورد "خلاقیت" (۴) است. کارآفرینان نوآوری را بکار می‌برند و بسختی کار می‌کنند تا بر موانع غلبه کنند و در امور جاری موفق شوند. کارآفرینی در مورد آزادی (۶) است چیزهای معدودی در زندگی هستند که به انسان قدرت می‌دهند که قادر به تعیین کاری باشد که می‌خواهد انجام دهد. چون صاحب اختیار بودن ویژگی است که مشاغل اداری فاقد آن هستند کارآفرینی در مورد "مسئولیت" (۷) است. ممکن است که در کارآفرینی مستقیماً به رئیس خود گزارش ندهیم ولی باید به سرمایه‌گذاران، خانواده و بانکی که از آن وام گرفته ایم گزارش فعالیت‌های خود را بدهیم. در واقع بیشتر از همه باید پاسخگوی خودمان باشیم. کارآفرینی درباره صداقت در مورد "دیدگاه‌های" (۸) خودمان است. بعنوان یک کارآفرین ما کسب و کار خودمان را طراحی می‌کنیم و سخت کار می‌کنیم و بهترین تلاش‌های خود را در حد توانایی به مشتریان، کارمندان و جامعه ارائه می‌کنیم. کارآفرینی در مورد "تنوع" (۹) است. هر کس می‌تواند یک کارآفرین بشود مشروط بر آنکه یک کنجکاوی قوی برای یادگیری و اشتیاق برای غلبه بر چالش‌های اجتناب‌ناپذیر کارآفرینی داشته باشد.

مزایای ایجاد فرهنگ کارآفرینی

برخی از مزایای ایجاد فرهنگ کارآفرینانه بطور فهرست وار عبارتند از

صنعت، یکسان نمودن شیوه‌های آموزش، توضیح اهمیت کارآفرینی، اصلاح دید دانشجویان نسبت به کارآفرینی و سرمایه گذاری بلند مدت در آموزش کارآفرینی برخی از این نکات هستند. بدون تغییر دید فعلی در آموزش کارآفرینی نمی توان به گسترش کارآفرینی در آینده نزدیک امیدوار بود.

واژه‌ها

- 1- Entrepreneurship
- 2- Opportunities
- 3- Entity
- 4- Creation
- 5- Hobby
- 6- Freedom
- 7- Responsibility
- 8- Vision
- 9- Diversity
- 10- Minority
- 11- bankrupt
- 12- employed-Self

منابع و مآخذ

- 1- جهانیان، مهدی، کارآفرینی، نشر علوم رایانه، چاپ اول، ۱۳۸۵
- 2- داریانی، محمود و محمد مقیمی، مبانی کارآفرینی، نشر فراندیش، چاپ سوم، ۱۳۸۵
- 3- کوک، جیمز آر، پیش بسوی کارآفرینی، ترجمه میترا تیموری، نشر آموزه، چاپ دوم، ۱۳۸۳
- 4- HEA-ADM/NESTA, Brighton/London, May, 2007
- 5- Entrepreneurial Leadership program Facilitators, Guide, what is Entrepreneurship, session one.
- 6- Hoening, Thomas, M, Entrepreneurship and Growth, Federal Reserve Bank of Kansas City

* عضو هیئت علمی موسسه آموزش عالی طبستان- چالوس و دانشجوی دکتری مدیریت بازرگانی دانشگاه پیام نور

خود هستند و قادرند رشد مشاغل کارآفرین را افزایش دهند.

۲- سیاست‌های دولت باید روی اهمیت ارتباط آموزش کارآفرینی با صنعت تأکید کند.

در واقع همکاری بیشتر بین صنعت و دانشگاه باید بصورت یک فرهنگ پایدار در آید. باید تعامل بیشتر بین موسسات کوچک و متوسط و دانشگاه بوجود آید. دانشگاه می تواند، تخصص، امکانات تحقیق و دسترسی به تسهیلات را برای موسسات و صنایع کوچک فراهم کند. دانشگاه می تواند از طریق کاربردی کردن ایده‌ها در عمل و ایجاد فرصت برای کارآموزی دانشجویان خود از این تعامل بهره مند شوند. دولت باید در این مورد قوانینی را وضع کند و دانشگاهها را در سطح محلی، منطقه‌ای و ملی به همکاری با موسسات و سازمانهای کوچک کارآفرین تشویق کند.

۳- شیوه‌های آموزش کارآفرینی در دانشگاهها و موسسات آموزش عالی یکسان شود.

بیشترین آموزشهای کارآفرینی بوسیله درس کارآفرینی در دانشگاه جامع علمی و کاربردی انجام می شود. این درس به شیوه‌های مختلف تدریس می شود. شیوه‌های آموزش و نوع آنها با هم متفاوتند. بعضی‌ها ممکن است بیشتر روی بازدید از کارخانجات روی آورند و برخی دیگر مورد کاوی را بکار ببرند و گروهی دیگر صرفاً از شیوه سخنرانی در کلاس استفاده کنند.

۴- سرمایه گذاری در آموزش کارآفرینی حتماً باید بلند مدت باشد.

سرمایه گذاری کوتاه مدت در کارآفرینی مثمر ثمر نیست و در نتیجه فقدان نگرش استراتژیک به کارآفرینی است. درصد زیادی از موثر بودن آموزش کارآفرینی در زمانهای طولانی مشخص می شود. چنانچه روی، آموزش کارآفرینی نگرش بلند مدت نداشته باشیم آموزش آن با شکست روبرو می شود و به اهداف مورد نظر نخواهیم رسید.

نتیجه گیری

کارآفرینی به مثابه یک سیکل در نظر گرفته می شود. در این سیکل عوامل و عناصر متفاوتی وجود دارد اما مهارت‌ها و بهبود آنها به کمک آموزش مهمترین بخش این سیکل است.

ساده اندیشی است که فکر کنیم می توان با اختصاص یک درس در آموزش عالی کارآفرینی را در دانشجویان ایجاد کرده و به آنها آموزش دهیم. برای آموزش موثر و سودمند کارآفرینی باید به نکات مهمی توجه کنیم. کیفیت در آموزش، نزدیکی آموزش‌های کارآفرینی با